

دل نوشته‌ی مؤلف

به دَرّه گر نظر لطف بو تراب کند
بر آسمان رود و کار آفتاب کند
خدا یا بر این نعمت تو را شکر گذارم. توفیق دیگری بخشیدی و موجبات آبروی دنیا و آخرتم را مهیا ساختی که آن هم با قلیل خدمت به پیشگاه سرور متقیان، مظهر ستاریت الهی، مولانا امیر المومنین علی علیه السلام به اتفاق رسید.

کتاب «نظر لطف» را به ساحت مقدسه‌ی حضرت زهرا سلام الله علیها و فرزند عزیزش حضرت امام حسین علیه السلام تقدیم مینمایم که در اعتلای حقانیت مولایشان علی علیه السلام خون قلب خود را نثار کردند، چشم امید دارم ائمه هدی سلام الله علیهم اجمعین بضاعت مزجات را از این حقیر پذیرا باشند. ان شاء الله و تعالی.

با عرض ادب خدمت صاحب نظران و ادیبان بلند پایه معروض میدارم کتاب مذکور و چاپ آن یکی از آرزوهایم بود و سعی بر آن داشتم تا محصول نصایح و آموزه‌هایم در شاگردی از استادان را لحاظ نموده تا به زیور شاعرانگی و تخیل‌های زلال آراسته شود. امیدوارم مقبول نظر سروران ارجمند قرار بگیرد و کاستی‌های آن را به دیده اغماض پذیرفته و دعای خیر خود را یارای این حقیر قرار دهند.

از دَرّ افشانی استاد گرامی سلاله‌ی پیامبر محبت حضرت رسول (ص)، جناب آقای سید محمد صالحی متخلص به «کوشا» ادیب، سخنور و معلم این وادی که زحمت مقدمه را پذیرفتند کمال امتنان را دارم.

محسن غلامحسینی

سوگند به قلم...

بدون تردید، در هیچ یک از مکاتب و آیین‌های متداول، به اندازه مکتب متعالی اسلام، به «علم» [قلم و ابزار نگارش] اهمیت داده نشده است. واژه‌ی علم و مشتقات آن بیش از چهارصد بار در قرآن کریم آمده، و این بیانگر آن است که قلم و آثار مکتوب از عظیم‌ترین نعمت‌های الهی است که خداوند متان، بشر را به وسیله آن هدایت کرده است. یکی از آثار قلم که نقش بسیاری در دلها و جانها داشته و خواهد داشت، اثر شعر است.

شعر، مخلوق شاعر است با نابترین واژگان و زیباترین ترکیبات و نغزترین و پرمغزترین جملات.

به قول «جبران خلیل جبران»^۱ شعر، قلب‌ها را مسحور می‌کند، ترانه‌های عقل را می‌خواند. به اعتقاد وی شاعری که بتواند در یک زمان هم قلب انسان را مسحور کند و هم ترانه‌های عقل او را زمزمه نماید، در حقیقت می‌تواند بساط زندگی را در سایه‌ی خدا بگسترده.

۱. نویسنده و شاعر مجدد عرب - ف. ۱۹۳۱ م

و به نظر شهید «عین القضاة همدانی»^۲ شعر، آینه تأملات عواطف و روح انسان است. و به تعبیری شعر، محک و نقد حال خویش است؛ با شعر در خود، گشتی می‌زنی و سفری می‌کنی و خودت را می‌شناسی که آغاز خداشناسی است.

اکثر شاعران و نویسندگانی که به دین مبین اسلام گرویده‌اند و از سیره‌ی تابناک معصومین صلوات الله علیهم اجمعین تبعیت کرده‌اند، سعی نموده‌اند تا با استفاده از دو ثقل اکبر — قرآن و سخنان امامان نه تنها سروده‌ها و گفته‌های خود را بیارایند و به کمال معنی و جمال لفظها زیور بخشند، و در عرصه‌ی سخنوری، سمند تیزپای بلاغت و فصاحت را آنچنان که شایسته است برانند، بلکه در جهت آرمان‌های متعالی خویش، سر از پای نشناخته و با شمشیر قلم تا سر حد جان، بر نامردی‌ها، بی‌عدالتی‌ها، ستمگری‌ها ... تاخته‌اند، تا جامعه‌ای را بسازند که سرشار از شکوه، عظمت، سربلندی و آسایش و آرامش باشد.

ابن نباته عبدالرحیم محمدبن اسماعیل (م-۳۶۴ هـ) که از ادیبان بنام، و خطیبان مشهور عرب است گوید: «از خطابه‌ها، گنجی از بر کرده‌ام که هر چند از آن بردارم، نمی‌کاهد؛ و پیوسته بر آن فزاید و بیشتر آنچه از بر کرده‌ام یکصد فصل از موعظت‌های علی بن ابی طالب است.»^۳

سخن‌شناسان، خوب می‌دانند که سخنان امام علی (ع) بعد از قرآن کریم، تا چه اندازه از قلمرو اندیشه‌های افلاطونی و ارسطویی — که مورد درس و بحث اهل علم بود — کاسته است؛ صرافان سخن و اندیشمندان فعل، هرگز به قلّه‌های رفیع آن دست

۲. از بزرگان مشایخ صوفیه و دانشمندان ربع اول قرن ششم هـ ق

۳. نهج البلاغه- ترجمه دکتر سید جعفر شهیدی ص. ح

نتوانند یافت. و خطبای ادیب و سخنوران اریب، به گرد آن نخواهند رسید.
کتاب نهج البلاغه‌ی مولای متقیان که در مقابل دیدگان ما قرار گرفته
است، همچون دریای بیکرانی است برای اهل علم و معرفت و برای رفع
عطش شاعران عارف و پژوهشگران خوش ذوق ...

آب دریا را اگر نتوان کشید پس به قدر تشنگی باید چشید
بنابراین اساس، دوست ارجمند و متعهد ما جناب آقای محسن
غلامحسینی که از شاعران و ذاکران جامعه‌ی ما بشمار است و در دریای
سینه‌اش مهر علویان موج می‌زند، چهل حدیث از احادیث علی بن
ایبیطالب (ع) را با بیانی شیوا و زیبا منظوم نموده و از این طریق در نشر
حقایق و معارف الهیه در حدّ توان پرداخته است.
توفیق بیشتر ایشان را از خداوند منّان مسئلت دارم.

گدایانِ درِ «فقر» و فناییم و گرفتیم
به پاداش، سر و افسر سلطان بقا را

سید محمد صالحی کوشا

سروده‌ای شاعرانه از دوست ارجمند شاعر خوش قریحه جناب
آقای نصرت‌الله بیگی، محبتش مستدام باد.

«نظر لطف» چراغ جان است
مرهم زخم دل انسان است
گرم چون مهر فروزان فلک
سبز چون جلوه‌گه بستان است
از صفا صبح دل‌انگیز بهار
از طراوت نفس باران است
رنگ و بویی که نهفته است در آن
اثر مدح شه مردان است

خداوند رحمان، خدای علی
ببخشایدش از برای علی (ع)
و هر کس کمالاتی از او نوشت
مدامی که باقی بود سرنوشت
ملائک بخواهند غفران او
ز درگاه خلاق رحمان او
از او بشنود نکته با جانِ گوش
ببخشد خدایش گناهانِ گوش
حدیثی که آن را نظر افکند
به خط خط آن ها نظر افکند
خدا بخشد از او گناهان چشم
بسا باشد این راه درمان چشم
خدایا به حق جلالِ علی (ع)
نما مردم دیده را منجلی

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

لَوْ أَنَّ الرِّيَاضَ أَقْلَامٌ وَ الْبَحْرَ مِدَادٌ وَ الْجَنُّ حُسَابٌ
وَ الْإِنْسُ كُتَّابٌ، مَا اخْصَوْا فُضَائِلَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ

کشف‌الیقین: ص ۲ / درر الأخبار: ص ۲۶۰ / نهج‌الحق: ص ۲۳۱

اگر تمامی باغ‌ها، قلم و دریاها، مرکب و جنیان محاسبه‌کننده و انسان‌ها نویسنده
شوند، قادر به شمارش فضائل علی بن ابی‌طالب (ع) نخواهند بود.

ناتوانی عوالم از شمارش فضایل حضرت مولا علی علیه السلام

حدیث دو

قلم خورده قسم از حق نویسد
قسم دارد قلم از حق نویسد
قلم با آیه‌ها حرمت بگیرد
به صفحه مقصد قربت بگیرد
کشاند جوهر جان را به مستی
زند نقشی دگر از راز هستی
علی (ع) اسرار کردار الهی است
علی (ع) رازی ز اسرار الهی است
رسول الله (ص) که ختم المرسلین است
وصی او امیر المؤمنین (ع) است!
چنین دارد بیان مدح علی (ع) را
کند خاطرنشان سرّ وصی را
اگر گردد قلم کل درختان
درختان میان باغ و بوستان
و دریاها شود هم چون مرکب
چه جن و انس در ثبتش مرتب
معارف‌های او را برشمارند
توان این چنین کاری ندارند
نشد حیدر (ع) شناسی کار هر کس
کمال او خدا می‌داند و بس

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

إِنَّ جَبْرِئِيلَ نَزَلَ عَلَيَّ وَ قَالَ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكَ أَنْ تَقُومَ بِتَفْضِيلِ
عَلِيِّ بْنِ أَبِيطَالِبٍ خَطِيباً عَلَى أَصْحَابِكَ لِيُتْلَعُوا مِنْ بَعْدِهِمْ ذَلِكَ عَنْكَ
و يَأْمُرُ جَمِيعَ الْمَلَائِكَةِ أَنْ تَسْمَعَ مَا تَذْكُرُهُ وَ اللَّهُ يُوحِي إِلَيْكَ يَا
مُحَمَّدُ أَنَّ مَنْ خَالَفَكَ فِي أَمْرِهِ فَلَهُ النَّارُ وَ مَنْ أَطَاعَكَ فَلَهُ الْجَنَّةُ
أمالی‌المفید: ص ۳۴۶ / أمالی الطوسی: ص ۱۱۸ / كشف‌اليقين: ص ۴۶۰ و ۴۶۲

جبرئیل بر من نازل شد و گفت: خداوند تو را مأمور می‌نماید که به بیان فضائل
علی بن ابی طالب (ع) در بین اصحابت بپردازی تا آنها نیز این فضائل را بعد از تو
به آیندگان منتقل نمایند و به همه فرشتگان نیز فرمان داده است تا فضائلی را
که شما بیان می‌کنید، گوش کنند و خداوند به تو وحی می‌نماید که ای محمد!
هر کس درباره این امر با تو مخالفت ورزد، جایگاه او در آتش است و آن کس که
از تو اطاعت نماید، جایگاه او بهشت خواهد بود.

امر خدا به نشر فضایل حضرت مولا علی علیه السلام

حدیث سه

تباشد کلامی به فرمان من

در این مثنوی پریشان من

اگر می رسد بهره از سوی دوست

همه پرتو شعرم از نزد اوست

خدایی که گنجینه اش شد پدید

نه از گل که از خود علی (ع) آفرید

به تثبیت مولا به صدها دلیل

پیام آوری می کند جبرئیل

پیامی ز حق برده روح الامین

حضور نبی اشرف المرسلین (ص)

بگفتا: توی ای بوده منظور حق

به امر دیگر گشته مامور حق

بگو بین یاران مقام علی

که نشرش به مانند نوری جلی

چو آئین آئینه ها در زمان

رسد سینه سینه بر آیندگان

خدا داده فرمان به اهل سما
همه بشنوند این بیان تو را
هر آن کس مخالف شده بی گمان
به دوزخ ز آتش ندارد امان
کسی چون اطاعت نماید تو را
شود مأمن او بهشت خدا
خدایا به اذن تو انشا کنم
همه عمر خود مدح مولا کنم
به دنیا همین بهترین حادثم
بماند به ارثیه بر وارثم

۹۴/۳/۲۹